

PROCEDURY POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIÓW DOKNIEŻYTYCH PROBLEMEM EUROSIEROCTWA

Opracowanie:

Małgorzata Kiluk

Anetta Żebrowska

Eurosieroctwo

Przez pojęcie „eurosieroctwa” należy rozumieć sytuację, w której emigracja zarobkowa rodziców/rodzica powoduje burzenie podstawowych funkcji rodziny, takich jak zapewnienie ciągłości procesu socjalizacji, wsparcia emocjonalnego dziecka i transmisji kulturowej. Takie rozumienie eurosieroctwa oznacza, że nie każde dziecko, którego rodzice lub rodzic wyjechali do pracy za granicą, powinno być traktowane jako eurosierota.

Istota problemu eurosieroctwa.

Eurosieroctwo ma wymiar wieloaspektowy.

Problemem szkoły jest:

- sytuacja prawna dziecka, bo zgodnie z polskim ustawodawstwem poza rodzicami nikt nie jest upoważniony do rozmowy z nauczycielem na temat postępów dziecka w nauce, jego zachowania w szkole, do podejmowania decyzji o leczeniu dziecka w przypadku choroby czy do ingerencji w przypadku, gdy małoletni popada w konflikt z prawem,
- realizacja obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki - jest to obowiązek nałożony na rodziców/prawnych opiekunów dziecka,
- niezadowolający poziom lub brak osiągnięć edukacyjnych ucznia,
- efekt wychowawczy - najczęściej zauważany równoległe z niezadowolającym efektem dydaktycznym,
- istnienie w szkole kolejnej grupy ryzyka,
- niski poziom wiedzy psychologicznej wśród nauczycieli dotyczącej tego zakresu przypadków,
- duża dynamika zjawiska - sytuacja zmienia się często i szybko - stałe monitorowanie skali zjawiska,
- brak wiedzy rodziców o prawnych aspektach sytuacji, w której stawiają dziecko, emigrując zarobkowo,
- brak wiedzy rodziców o emocjonalnych skutkach takiej sytuacji.

Działania VII Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku ograniczające skalę problemu eurosieroctwa:

- systematyczne monitorowanie zjawiska,
- wspólne ustalenie form wspomagania takich uczniów,

- szkolenie dla nauczycieli z zakresu psychologii eurosieroctwa,
- pedagogizacja rodziców z zakresu psychologii tego zjawiska na spotkaniach z wychowawcami,
- prelekcja prawnika dla nauczycieli/rodziców na temat prawnych aspektów zjawiska,
- zapobieganie negatywnym skutkom migracji zarobkowej rodziców, które mogłyby dotyczyć uczniów szkoły,
- wyposażenie biblioteki szkolnej w pozycje związane z tym tematem - opracowanie bibliografii tego zagadnienia.

Zadania wychowawcy:

1. Poznanie przypadków eurosieroctwa wśród swoich wychowanków - ankieta do uczniów, indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami/prawnymi opiekunami.
2. Aktualizowanie wiedzy w tym zakresie.
3. Monitorowanie postępów w nauce i zachowaniu uczniów z grupy ryzyka.
4. Informowanie rodziców o prawnych aspektach migracji zarobkowej w kontekście prawa rodzinnego, karnego i oświatowego.
5. Dbanie o atmosferę w klasie i dobre samopoczucie uczniów, których dotyka ten problemem.
6. Wspomaganie jego starań edukacyjnych.
7. Informowanie o sytuacji ucznia pedagoga szkolnego.
8. Systematyczny kontakt się z osobami sprawującymi opiekę nad dzieckiem.
9. Częste rozmowy z uczniem, w celu poszerzenia wiedzy o sposobie spędzania czasu wolnego oraz towarzystwie rówieśniczym ucznia.
10. Szybkie reagowanie na wszelkie niepokojące odstępstwa od zwykłych (normalnych) dla danego ucznia stanów.
11. Poszerzanie zasobu wiedzy o psychologicznych aspektach eurosieroctwa.
12. Pedagogizacja rodziców z zakresu psychologii tego zjawiska na spotkaniach z wychowawcą.

Zadania pedagoga szkolnego:

1. Sporządzenie wykazu uczniów, nad którymi opieka sprawowana jest nie przez oboje rodziców.

2. Informowanie rodzica o prawnych wymogach związanych z sytuacją takiego ucznia.
3. Udzielanie porad, wskazówek.
4. Współpraca z wychowawcami, aktualizacja szkolnej grupy ryzyka.
5. Opracowanie w postaci broszury procedury dla przypadku planowanego wyjazdu rodzica/rodziców za granicę.
6. Informowanie dyrekcji szkoły, wychowawców, Rady Pedagogicznej, kuratora (przydzielonego przez sąd) o konfliktach szkolnych, wynikających na tym tle lub dotyczących tych uczniów, a także o konfliktach z prawem.
7. Współpraca z instytucjami wspomagającymi szkołę, rodzinę.
8. Poszerzanie własnej wiedzy na ten temat.

Działania podejmowane przez szkołę, zapobiegające występowaniu u uczniów negatywnych skutków pracy zarobkowej ich rodziców.

1. Rozmowy/współpraca z rodzicem/opiekunem, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne.
 - wzmożona kontrola rodzica/opiekuna nad dzieckiem,
 - większe zainteresowanie problemami dziecka,
2. Rozmowy z uczniem, działania opiekuńczo - wychowawcze i terapeutyczne.
 - poprawa zachowania,
 - poprawa wyników nauczania,
 - praca nad podniesieniem poczucia własnej wartości,
3. Pomoc dydaktyczna - zajęcia wyrównawcze w świetlicy terapeutycznej, koła zainteresowań, pomoc koleżeńska.
 - pomoc w odrabianiu pracy domowej,
 - wyrównywanie braków programowych,
 - udział w kołach zainteresowań,
4. Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi - MOPR, Policją, Sądem Rodzinnym i kuratorami.
 - pomoc materialna - posiłki,
 - wsparcie szkoły w oddziaływaniu na ucznia,
 - uregulowanie sytuacji prawnej wychowanków.

Procedury postępowania wobec uczniów, których jeden lub obydwój rodziców pozostają za granicą.

1. Diagnoza problemu eurosieroctwa w poszczególnych klasach (ankieta).
2. Badanie zakresu problemów wychowawczych, adaptacyjnych i edukacyjnych związanych z nieobecnością przynajmniej jednego z rodziców/opiekunów (arkusz wywiadu z uczniem).
3. Ścisła współpraca z wychowawcami klas.
4. Realizowanie podczas godzin wychowawczych tematów dotyczących konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego i radzenia sobie ze stresem.
5. Ścisła współpraca szkoły z rodzicami/ opiekunami.
6. Indywidualne rozmowy z uczniem.
7. Pomoc dydaktyczna: zajęcia wyrównawcze, udział w kołach zainteresowań.